VII. évfolyam. 1888. 27. szám Turócz-Szt.-Márton, julius 1.

Felvidéki Hiradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztályának közlönye.

Előfizetési ára:
Egész évre . . . 3 frt — kr
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyed évre . . . 80 „

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czímezve Turócz-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hirdetéseket, kéziratokat péntekig kérjük beküldeni.

Hivatalos hirdetések díja:
100 szóig 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

Kilátások.

Nincs köszönet a természet idei áldásában. A vetések állásáról megjelent hivatalos kimutatások kedvező szinben tüntetik ugyan föl az aratás remélhető eredményét, annak daczára, hogy sok helyütt pusztított a szárazság, árvíz, sáska. Átlag véve a termés eredménye 39% középen aluli, 9% rosz, 52% a középszerű.

De ha csakugyan 52% középszerű termésre van kilátásunk, kielégitheti-e ez az illető gazdákat?

A mezőgazda a természetnek nem is arra a titkára kiváncsi ma már, vajon átlag hány szemet ad a buza, hanem arra, hogy milyen ára lesz a gabonának. Hogy azt a csekély magot, amit a természet oly szűken mért vissza, az ár emelkedésből származó differenczia kárpótolhatja-e?

Sajnos, erre a kérdésre nem adhatunk kedvező választ. Ha még ma is közvetlenül egy európai háboru kilátása előtt állanánk, akkor a mezőgazdáknak talán nem volna okuk termesztményeik értékesitése miatt aggódniok.

És csak ez az egy eset az, ami nekik némi kilátást nyujthatott volna.

Mig Magyarország volt Nyugoteurópa éléskamrája, nem a háborús kilátások idézték elő a fluktuácziót. Az áralakulás mindig a termés eredményétől függött. Ha bő termésünk volt csökkentek, ha szűk termésünk volt, viszonylag emelkedtek az árak. Sajnos, ma már az aratás bármilyen eredménye sem biztosithat kedvező hasznot.

A világverseny nyomása alatt áll piaczunk. Ez szabja meg a gabona qualifikáczióját és árát.

Mióta a vasutak hálózata oly közel hozott bennünket Amerikához, azóta elvesztettük piaczunkat. Olyan óriási kinálattal lepi meg Európa piaczait az amerikai mezőgazdaság, hogy bármily satnya termés érje is Európát, képes onnan összes szükségleteit fedezni a nélkül, hogy nyomasztóan megérezze saját termésének hiányát.

Természetes, hogy az európai kereslet hatással volna az amerikai piaczra. Mert ha csakugyan olyan silány termésünk volna, hogy saját szükségletünket Amerikából kellene fedeznünk, az ő piaczi árukat a mi keresletünk kissé fölemelné.

De erre alig lesz valaha kilátása Amerikának. S épen ezért, mert nem szorulunk rája, óriási túltermelésével eljön a mi piaczunkra és olyan olcsó áron adja itt gabonáját, amilyennel a mi mezőgazdaságunk nem konkurálhat,

Hogy jobb kilátásaink legyenek, arra alig van remény. Amerikának legnagyobb részét szántó alá veszik a munkás kezek. Erdőket pusztitanak, rombolnak le, mezőket törnek föl és az ősidőktől pihenő vadont termőfölddé alakitják át. Ha föl lesz szántva Amerikának földhatára, akkor Európa búzatermő földjének nagy része más mag után nézhet.

Nemcsak az jellemzi az amerikai talajt, hogy ősidőktől pihenvén határtalan termőképességgel bir, de mivelése is sokkal olcsóbba kerül a mienkénél, a mi természetes is.

Ez a helyzet signaturája. A bajon segiteni csak egy módon lehet.

Ne forceirozzuk a gabona termelést. Mert ha nincs kivitel és nincs szükséglet, kinek termesztjük?

Adjuk rá inkább magunkat az állattenyésztés és gyümölcsészetre. Ez a két ág az, amelylyel a gazda még boldogulhat, ha okszerűen és takarékosan tud gazdálkodni és nem költekezik jövedelmén túl, a jó reménytől áthatva.

Anélkül, hogy a gazdaközönség kedvét el akarnók venni, csak az igazat mondottuk meg.

Még tavalyról is nagyon sok termelő visszatartja a gabonáját, mert annak jobb jövőt vár.

Akik a kedvező ár alakulásban biznak, csalódni fognak.

Az állattenyésztésnek és gyümölcstermelésnek van még jövője s ezek a mi viszonyainknak is igen jól megfelelnek, mégis a ritkaságok közé számitunk egy-egy tehenészetet, gyümölcsöst.

Ismételve hallottuk, hogy egyes vállalkozók érintkezésbe tették magukat a gazdaközönséggel, hogy egyes helyeken a sajtfermelés czéljából telepeket állitsanak fel. Hogy eddig a terv nem létesült, bizonyosan nem a vállalkozókon mult.

Ujabb időben gyümölcskivitelünk is növekedett s a mult évben több száz forint árú almát vittek ki Rozsnyó környékéről Németországba almabor készitése czéljából.

A gyümölcs mindenütt megterem, csak a fajokat kell megválasztani.

Bizony, bizony érdemes ezek felett gondolkodni.

Közgazdasági állapotunk.

A vármegye közgazdasági előadójának, Velits Alajosnak a mult év gazdasági állapotáról szóló jelentését csak a napokban kaptuk kezeinkhez s bár elkésve, de mégis érdekesnek tartjuk annak főbb adatait olvasó közönségünkkel megismertetni.

A vármegye területén a lefolyt évben a közgazdasági viszonyok nem javultak, de sőt inkább a nemzetközi viszonyok miatt a termények árai annyira leszállottak, hogy a gazda fáradozása egyáltalában nem volt jutalmazva.

E szomoru viszonyok mellett is örvendve emeli ki a jelentés azon haladást, melyet Justh Kálmán fölspán gazdaságán tapasztalt s meltán fejezi ki azon óhajtását, hogy többi gazdaságaink is követnék a példát s berendezéssel iparkodnának a mostoha viszonyok által előidézett állapoton segiteni.

Sajnálattal emeli ki a jelentés, hogy a gazdasági egyesület, mely hivatva lenne az erők tömöritésére a gazdák érdekeinek előmozditására, évek óta csak névleg létezik s nem akad független ember, ki annak élére állna, hogy üdvös működését megkezdhesse.

Az erdészetet illetőleg a jelentés kiemeli, hogy az erdők mindenütt a törvény kivánalmainak megfelelőleg kezeltetnek.

A kopár területek beerdősitésére nézve is üdvös mozgalom indult meg s hogy ez annál inkább sikerüljön, már egyes községeknek csemete-iskolájuk is van.

A fa értéke szintén leszállott az utóbbi időben s a fakereskedők csak úgy vesznek fát, ha nagyon olcsó. A vármegye területén 4 gőzerőre s egy nagyobb vizerőre alkalmazott fürész s számtalan apró fürész dolgozik, de ezek nagyobb része beszüntette működését.

Tüzi fát nálunk keveset termelnek, hanem inkább épület fát.

A lótenyésztési anyag a törv. hatóság területén általában jó, úgyszintén a lónevelés, gondozás és tenyésztési irány czélszerű. Méntelep egy van, községi mének

TÁRCZA.

Amerikai nagybátya.

Irta: Balázs Sándor.

Amerikai nagybátyák szabályszerűleg csak a regényekben, szindarabokban és a feltünést kereső hirlapokban léteznek.

De a valóságban is akad olykor elvétve egy—egy. Csakhogy ezek nagyon ritkák és többnyire megbizhatlanok.

Elevenen különösen ritkán lehet őket látni, s ha igen, akkor nem igen sok köszönet van bennük, mert akkor nem igen sokkal különbek a rendes, mindennapi nagybátyáknál. Haza jönek látogatóba, de csak azért, hogy feleségeiknek és gyermekeiknek szülőföldjüket és régi hazájukat meg mutassák s ha hoznak is valami kis emléket a család tagjai számára, azok rendes emlékek értékénél alig birnak többel.

Nem, hogy kincseket és gazdagságot hoznának magukkal, hanem még szerencse, ha nem just keresni érkeznek.

Az igazi amerikai nagybátyák a halottak.

A kiket senki nem ismer, a kire nem emlékezik senki, a kinek a létezéséről sem bir senki sejtelemmel, a kikről csak a consulatusok és követségek utján vagy hirlapokból értesül a család, melynek rokon ágai ilyenkor egyszerre burjánként kivirázzanak.

A kik mint naplopók távoznak hazájukból, örökös nélkül halnak meg s isten tudja hogyan szerzett milliókat hagynak hátra régi hazájukban élő rokonaik számára.

A kiket a boldog örökösöknek még meg sem kell siratniok. A kiket nem gyászol meg senki. A kik ha szegényen toppannának egyszer haza, senki őket családtagként el nem fogadná.

Ezek az igazi amerikai nagybátyák! Fényerő számok sorsjátékokon, melyekre senki sem bir jegygyel.

Ilyen igazi amerikai nagybácsi volt Fodor Tamás, ki Budapesten született a század elején, sk iről a család második, sőt harmadik nemzedéke csak akkor nyert tudomást s akkor is csak hirlapok utján, a midőn Cincinnatiban elhalalozott, negyedfél millió dollárt hagyva örökségül a családjabeli Fodorok számára.

Akkor már a család összes tagjai, hamályosan ugyan, de mégis emlékezni kezdtek, hogy gyermek vagy csecsemő korukban apjuktól, nagybátyjuktól vagy valamely nagynénjüktől hallották emlegettetni a jó Pali bácsit, a ki 23—24 éves korában hirtelen eltünt a városból, soha legkisebb hirt sem hallatott magáról s a kiről a papa vagy nagynéne soha sem volt képes könyek nélkül beszélni.

Ennek az igazi amerikai nagybácsinak a hire épen a legjobbkor érkezett a család számára, melyet rendkivül zilált viszonyok közt mondhatni elzüllött állapotban talált.

Az Antal korcsmáros lett volna, ha lett volna De nem volt. Valaha volt, pedig nagy hirű, de hát ő is nagyon szerette a bort, s a ki a bort nagyon szereti, ez a legrosszabb életpályát választja magának, ha korcsmárossá lesz. Az ilyen legyen barát, legyen kántor, legyen nem bánom végrehajtó, de ne legyen korcsmáros, mert úgy jár mint Fodor Antal járt, vénségére saját volt fizető pinczére kegyelem kenyerére szorul, a kinek az ajakára kréta vonást csinálnak, mikor a pinczébe küldik.

Péter dijnok a városnál Valaha az első fűszer és gyarmatárú kereskedő volt, most pedig az utolsó dijnok, a kit még csak azért tartanak, mert mindig elfeledik neki felmondani. Pedig már 57 éves az istenadta. Valaha a legszebb leány volt a felesége Budapesten, a ki páholyba járt és fogatot tartott. De hát az csak valaha volt. S tán jobb lett volna, ha nem is lett volna. De ne feszegessük a dolgot, már úgy is minden késő!

A 3-ik Fodor fiút, az utolsót az egyenes ágon Tamásnak nevezik. Szabómester volt teljes életében, maig is az. De őt is megviselte az idők viharos járása, mely a legelőkelőbb polgári családokat sem szokta megkiméln. Huszonöt évvel ezelőtt még gróf Károlyi Zsorzsoknak és Keglevich Stefiknek szabta a frakkot; a legdrágább bolt a Kristóftéren az övé volt. De kisteigerozták belőle s épen oly pillanatban, amidőn már nem állott módjában másikat fogadnia. Akkor 25 segédje volt, most egy sincs. Egy maga dolgozik az Óriás utcza egy pinczelakásában s mindig hátralékban van a házbérrel.

A más két testvér számára is, szó sincs róla; jókor érkezett az amerikai nagybácsi hire, de az ő számára mégis legjobbkor érkezett.

Mert neki családja is volt. Meg volt még a felesége, az ő jó hű felesége, a ki elkisérte őt a pincze lakásba is s volt gyermeke is, egy kedves gyönyörű leányka, a kinek jelenléte tündér palotává változtatta szemeiben a pincze nedves falait.

Margitnak hivják s varró leány volt a Steiner et Comp.-féle nagy divatkereskedésben.

Az amerikai nagybácsi haláláról érkezett hir egy varázsütésre meg változtatta a családtagok állapotát.

Antalból újra korcsmárost csinált. A gazdája önként hivta fel s jó forman rea erőszakolta, hogy üzlettársává legyen s olyan szerződést kötött vele, mintha tényleg befizette volna az üzletben fekvő vagyon felét. Hogy megfelelő kamatot kötött ki e képzeleti adósságért, ugyan ki vehetné tőle rossz néven? Antal legalább nem vette, hanem ellenkezőleg nyiltan kijelentette akár hány tanu előtt, hogy a Pepi mégis »a' guter Kerl!«

Alig jelent meg a meglepő hir a lapokban, a Péterről is rögtön megemlékeztek, de

nincsenek. Évenként egyszer szokott lenni kiállítás s a jutalmazásokra a földmivelési miniszterium 40 drb 10 frankos aranyat szokott adni. Lókivitel nincs.

Az állategészségügyünk általában kielégitő s az állategészségügyi törvény intézkedései szigorúan betartatnak. A marha vásárok a városokon kivül bekeritett területeken tartatnak Turócz-Szent-Márton, Szucsán, Turán, Neczpáll, Mosócz, Tótpróna, és Szklenó községekben a járási szolgabiró megbizottja és a megyei állatorvos jelenlétében.

Vágóhid minden nagyobb községben van.

Az állatenyésztés, mióta id. Justh György állománya elpusztult, hanyatlásnak indult.

Az uj fajok az algaui és svajczi fajoknak az ide valókkal való keresztezése által kezdenek meghonosodni.

A marhatartás ki nem elégitő, egyes jobb gazdák jól ellátják marháikat, de a szegénynebb osztálynál a marha silányan él.

Az eladó marhák meglehetősen értékesithetők, miután a vármegye területén lévő szeszgyárak mellett felállitott hizlalók sok marhát szükségelnek. Az itt hizlalt marhák többnyire kivitetnek.

A mezőgazdaság állapotta sokkal kedvezőbbnek látszott, mint a milyenek tényleg bebizonyult. A termés ugyan jobb volt, mint rendesen szokott lenni, de csak valamivel s az alacsony árak mellett igy sem fizette ki a fáradságot. A buza 6, a rozs és árpa 5, a zabbal vegyes árpa 4. a burgonya 1 frttal kelt el métermázsánként.

Súlyosabb következésü elemi csapás nem volt.

A gazdasági szakoktatás hatását a megye területén csak annyiban láthatni, hogy egy-egy szakképzett fiatal gazda működése például szolgál, de a gazdasági iskolákat nem igen veszik igénybe.

Kereskedelemre szánt növényeket a vármegye területén nem termesztenek.

(Folyt. köv.)

HIREINK.

Árvából. Iskolai évzáró vizsgálatok. Az alsókubini állami elemi és polgári iskolák évzáró vizsgálatai igen fényes eredménynyel folytak le. Az iskolai gondnoksági tagok feszült figyelemmel és igen meleg érdeklődéssel kisérték a vizsgálatokat és osztatlan elismerésöket fejezték ki a tanulóknak a magyar nyelvben és a többi tantárgyakban tanusitott haladása fölött. Szmrecsányi György alispán hosszabb ideig vett részt a vizsgálatokon. A vizsgálatokkal rajzokból és kézi munkákból gondosan összeállitott kiállitás volt egybekötve. Junius 23-án záróünnepély tartatott, a mikor a növendékek dalokkal és szavalatokkal produkálták magukat. Diveky Ágost kir. közjegyző, mint gondnoksági elnök záró beszédet tartott, szakavatott, diszes beszédjében megemlékezett a lefolyt tanév eseményeiről és elismerését fejezte ki a tantestületnek fáradozásáért. Králik Alajos, mint iskolai gondnoksági tag, mulatságot rendezett a városhoz közel eső erdőben. A polgári fiúiskola negyedik osztályát végzett növendékei közül 6 kereskedelmi iskolába, 3 ipari pályára, 1 reáliskolába, 1 Amerikába és 1 rabbinak készül. A leányiskolát végzettek nagyobb része tanitónőképezdébe lép.

Tűz volt e hó 27-én Jaszenova községben. Egy lakóház teteje és egy csűr égett le. Az alsókubini tűzoltóság nyomban a tűz kitörése után a szinhelyen volt.

A pokrivácsi áll. elemi iskola junius hó 28-án tartotta évzáró vizsgálatát Meskó Jenő szolgabiró mint gondnoksági elnök jelenléte mellett. Valóban meglepő eredményt mutatott fel Szennovits Angella tanitónő rövid félévi működése alatt. Az irás, olvasás és számolás nehézségeivel sikeresen megküzdött a növendékek nagyobb része, a magyar szót tisztán, érthetően ejtik ki. A hegytömegek által körülzárt, a világzajától távol eső, a kultura legkezdetlegesebb mozgalmától sem érintett faluban tudományszomjas, hazafias érzületü csemetéket plántált az ifjuság vezetője, a felnőttek osztatlan bizalmát és szeretetét megnyervén, tanitója és tanácsadója lett aprónak, nagynak. Adja az ég, hogy hazánk határszélének minden tanitója kövesse e buzgó tanitónő nemes példáját.

Liptóból. Liptó-Rózsahegy, 1888. jun. 27. Az irgalmas nének tanintézetében, mely óvó, elemi s felsőbb leányosztályokból áll, az iskola évi vizsgálatok a lelkes hazafi s kiváló tanférfiu, dr. Kurimszky A. prépost plébános elnöklete alatt, a következő rendben folytak le. A folyó hó 18-án a bejáró alsóbb osztálybelieknek, 19 én a bejáró felsőbb osztálybelieknek voltak próbatételeik; 25-én pedig az intézetben benlakó I. II. III. osztálybeliek délelőtt a tantárgyakból, délután a zene és műnekből, és 26-án szintén a benlakó IV. V. VI. osztálybeliek délelőtt a tantárgyakból, délután a zene s műnekből állották ki a vizsgálatot. A derék növendékek igen szép előhaladásáról tanuskodó vizsgálatok folyamában, minden tantárgy után, majd magyar, majd német, illetőleg franczia és angol nyelven értelmesen s mély érzéssel előadott szavalatok meg kellemesen csengő énekek tartották élénkségben a nagyszámú vidéki és városi résztvevők kedélyét, mely legérzékenyebben lőn érintve, midőn egy már épen iskola végzett leányka, bucsuzóul, a magyar sziv legmélyebb talaján fakadt szavakkal fejezte ki hálaköszönetét az áldott intézet nagyérdemű vezetője s hivatásos tanitónő iránt önfeláldozó fáradalmaikért, és ezeknek úgy, mint társnőinek »Isten hozzád«-ot mondott. Miként tavaly, úgy az idén is meglepték még az összesereglett érdeklődőket az a tömérdek, csinosnál csinosabb női munka és szabályos rajzok, melyek, két teremben elhelyezve, a szemet s kedélyt egyaránt gyönyörködtették. Sajnáljuk, hogy a tér szűke miatt a becses lapokban, nem nyujthatunk részletes képet e kiállitott munkákról, melyeket a gyakorlati életre is alaposan képzett leánykák valóságos versenynyel készitettek. Azt azonban el nem hallgathatjuk, hogy ez üdvös működésű intézetben, mely a rája bizott növendékeknek, a vallás ingatlan alapján, helyes gondolkozását s magyar honleányi érzelmét a legtisztább s legfönkeltebb irányban fejleszti, minden egyes osztályra való tanulmányok pontosan, módszeresen és szabatosan előadattak, s a leánykák csakugyan művelt nőkké képeztetnek nemes törekvés, példás készség és szakavatottsága által az irgalmas nénéknek, kik dicsőségére a vallásnak és javára a haza, a családok szép reményeinek mindent, még önmagokat is, áldozatul hozták. Az intézet utolsó vizsgálata junius 27-én a kisded óvóban volt. Ebben 76-an részesülnek az irgalmas nénéknek, kik, pelikán módjára, szivvéröket is készek adni a kicsinyek nevelésére, édes anyai gondozásában. Az ernyedetlen s bámulatos sikerű buzgóságról nyujtson bizonyitékot az, hogy a legnagyobb részt tótajkú, örömtől sugárzó kisdedek e próbatéten is, az üdvözlő s végző mondókájukon kivül, tizenegy énekben, melyek bizonyára az angyalokéval vegyültek, negyvenöt szavalmányban, tizenkét különféle játékban, melyek szintén tiszta kiejtésű magyar beszélgetésök között folytak le, mutatták be kiváló előmenetelöket, illetőleg számos kiállitott munkácskában apró kezecskéik ügyességét. — Végszavunk: Vajha azok a város atyák, kiknek szivén fekszik az életfontosságu nevelésért élő-haló irgalmas nének iskola-ügye, ennek, sajnos, igen kis termeit, mielőbb nagyobbitanák, Rózsahegynek, vidékének, sőt az országnak nagyon jelentős, mert kényes ponton, a magyarság határszélén létező, minden körülménynél fogva szükségessé vált és ép azért missiónarius: szerepvitelű leánynevelő intézetben!

Egy jelen volt.

A rózsahegyi róm. kath. algymnasium ifjusága 1888. évi junius hó 29-én a téli tornahelyiségben szavalatokból ének- és zenéből álló záróünnepélyt rendezett. Műsora következő volt: 1. »Indulót«, Zsasskovszky F.-től. Előadja a gymnasiumi énekkar. 2. »A nemzeti zászló«, Szavalja Szent-Iványi József I. oszt. t. 3. »Donau Wellen« (Valurile Dunarii) keringő. Előadja a gymnasiumi zenekar. 4. »Tudós«. Gyulai P.-tól. Szavalja Stefcsek Ede II. oszt. t. 5. »Egyveleg« (magyar népdalokból). Előadja a gymnasiumi énekkar. 6. »Martha«, Flotoftól. Előadja a gymnasiumi zenekar. 7. »A gólyához«, Tompa M.-től. Szavalja Stein Győző III. oszt. t. 8. »Egyveleg« (magyar népdalokból). Előadja a gymnasiumi zenekar. 9. »Négyszemközt-Polka«, Patat Jánostól. Előadja a gymnasiumi zenekar. 10. »Kölcsey Hymnusz«, Erkel Ferencztől. Előadja a gymnasiumi énekkar zenekar kiséretével 11. »A hazáról«, Petőfi S.-től. Szavalja Bobrovniczky Tamás IV. oszt t. 12. »Rákóczy Induló«. Előadja a gymnasiumi zenekar. 13. A jutalmak kiosztása.

Zólyomból. A F. M. K. E zólyommegyei vidéki választmánya junius 16-án ülést tartott, melyen következő nevezetesebb tárgyak fordultak elő: 1. Jegyző jelentést tett a felnőttek tanfolyamának befejezéséről Zólyom-Brezón, Kis-Garamon és Zólyomban. Utóbbi helyen junius 3-án fejeztetett be a tanfolyam záró ünnepélyről, melyről Altdorffer István kir. aljárásbiró volt szíves tudósitani a választmány jegyzőjét kiemelvén a tanfolyam vezetőjének Krcsméry Károlynak buzgalmát és a tanfolyam végéig megmaradt tanulóknál (8) elért szép eredményt. A választmány, a tanitónak köszönetet szavazott, a 8 tanulót pedig bizonyitványra és jutalomkönyvre érdemesitette. 2. A központ azon tudósitása, hogy a felnőttek oktatásánál felmerült költségek fedezésére 100 frt póthitelt engedélyez, örvendetes tudomásul szolgált. 3. A felnőttek részére irandó olvasókönyv ügyében az igazgató választmány a közgyülésnek elöterjesztést fog tenni, felkéri azonban a választmányt, hogy a pályázat feltételeit illetőleg tervezetet adjon be. Ezen tervezet elkészitésére Sebesztha Károly kir. tanfelügyelőt kéri fel a választmány. 4. A bélyegmentesség kiterjesztése ügyében az egyesület igazgató választmánya elöterjesztést fog tenni a közgyülésnek, mely augusztus 22-én lesz Körmöczbányán. 5. Ezzel kapcsolatban elhatározza a választmány, hogy a zólyommegyei közgyülést f. é. augusztus 6-án tartja. Az esetleg távollevő jegyzőt Fabuss Alajos polg. isk. igazgató fogja helyettesiteni. 6. A magyar nyelv tanitásában elért kiváló sikerért 25—25 frttal jutalmazattatnak: Brix Sándor nagyszalatnyai r. k., Bandura László kordéházi r. k. Szamuely Sándor péteri r. k., Tisztásy Antal póniki r. k., Balkovics Endre sálfalvi ág. h. ev. Holik György ocsovai ág. h. evang. és Sasko Gyula breznóbányai ág. h. evang. tanitók. Az illetőknek az igazgató választmány részéről diszokmány is fog küldetni. 7. Perzselytartásra eddig jelentkeztek: Nemeskéri Kiss Miklós véghlesi uradalmának igazgatósága, Zólyom-Lipcse nagyközség, breznóbányai polgármesteri hivatal, Lazarovich Imre főszolgabiró, zólyomi polgármesteri hivatal, zólyom-brezói m. kir. vasgyár igazgatósága (2 db.), Pichler Ármin, beszterczebányai vendéglős. ti.

---

nem azért ám, hogy mint használhatatlannak kiadják, az utat, hanem azért, hogy egy forintról két forintra emeljék fel a napdijját. Elég régen szolgál, bizony megérdemli, mondá tanácsosa, s ezt a polgármesterek is azonnal belátták.

De a legörvendetesebb változást a Tamás családjában idézte elő.

Alig 3—4 nap mulva a nagy hir elterjedése után ki állit be a szegény szabóhoz? Senki sem más, mint ifj. Steiner Emil úr a dús gazdag Steiner urnak egyetlen fia, kinek üzletében Margit kisasszony varró leánykodott. Tamás alig mert hinni szemeinek s felesége azt nem tudta, hogy melyik székkel kinálja meg, vagy a kanapéra ültesse le, a mi tulajdonképen nem is volt.

Hát még mikor megtudták, hogy mi járásban van. Mikor tudatta, hogy atyja végre beleegyezett boldogságába, s meg engedte, hogy a kedves Margit kisasszony kezét meg kérhesse.

Tamás eleinte nem akart hinni a fuleinek, mikor aztán nem tehette tovább, hogy kételkedjék, ezt mondta, hogy beszél a leánynyal.

Beszélt is, s a beszélgetés eredménye az volt, hogy Margit kisasszony alig két hét mulva már ifj. Steiner úr felesége volt, s elfoglalta helyét azon, üzlet tronusán, melynek — mint az öreg Steiner úr lakodalmi toasztjában nagyon udvarisan kifejezte — eddig is legszebb ékessége volt.

Időközben ez alatt megtörténtek a szukséges lépések a követségeknél és consulatusoknál az örökségi ügy lebonyolitása érdekében.

De . . . de . . . de volt a dologban.

A követség és a consulatusok mintegy félévihuzavona után pontosan leküldték ugyan a tett kiadások számláját, de egyszersmind minden kétséget kizáró világossággal kijelentették, hogy Fodor Pál nevü »milliomos«-ról, a ki állitólag Cincinnatiban hunyt volna el; sem Cincinnatiban, sem általában az összes egyesült államokban mit sem tudnak. Boston hatósága előtt ugyan nem volt egészen ismeretlen a Fodor Pál név, de ez egy iszákos csavargóé volt, a ki az ottani szegények kórházában halt el delirium tremensben.

Képzelhetni a Fodor család keserves csalódásának fájdalmait. Már egészen bele élték magukat abba az édes öntudatba, hogy milliomosok.

De valahogy mégis csak siallták és pedig annyival könnyebben, mert ez valami, hátrányos változást nem idézett elő sorsukban s a mi jót az első hir előidézett, azt nem semmisitette meg.

A világ káröröммel kaczagott ugyan, de ez volt minden.

Margit kisasszony ifj. Steiner Emilné maradt, a kit még idősb Steiner Emil úr is úgy megszeretett ez idő alatt, hogy bizony még milliókért sem mondott volna le a részéről tapasztalt szeretetre méltó figyelmekről és gyöngéd ápolásról.

Antalt sem vetköztethette ki korcsmárosi méltóságából, mert ott volt a kontraktus, melyet ugyan csak fogasügyvéd készitett.

Még Pétert sem csapták el hivatalából. És pedig nem feledékenységből, hanem röstelkedésből. Oly nagy lelkü igéreteket tett tanácsosainak, a miket akkor készpénzkép lehetett fogadni, hogy most pirultak volna világgá kergetni a szegény ördögöt.

Pedig ha ezért a tréfáért valaki büntetést érdemelne, ő érdemelne — mert . . . mert . . .

Ő gondolta ki az egész amerikai nagy bácsi historiát egy pajkos ujságiró barátjával, a kinek 500 frtra volt szüksége, melyet a Péter aláirására meg is kapott nem tudom melyik bankból.

Annyi mindenesetre tény, hogy egy ügyes ember kezében egy amerikai nagybátya még mindig hatalmas eszköz, mert az emberek olyanok mint a czinegék, ha jó mézes lépvesszőkkel csalagotják — könnyen rászálnak.

Zöld mezőben . . .

Zöld mezőben patak partján sétálok,
Körülöttem illatozó virágok.
Leszakitok egyet-kettőt belőle,
Oda teszem szivem fölé, keblemre.

Tarka pillék kergetőznek a réten,
Gondtalanok akár csak az életem.
. . . . A mezőnek virágai lehullnak,
Tarka pillék a nyár után meghalnak.

Ha engem is az élet gondja környez,
Bánattalan éltemnek is vége lesz;
Ez a hervadt virág lesz a tanúja,
En is voltam boldog ifjú valaha.

Kamocsay.

Csöndes, szelid . . . .

Csöndes, szelid, álmatlan éjeken,
Mosolygó arczod gyakran megjelen,
S a mint megáldom tiszta lelkedet,
Oly jól esik, hogy nem feledtelek!

Óh üdvözitő, édes gondolat:
Te tetted széppé ifjuságomat!
S mig az ábrándok himes szárnya vitt,
Bearanyoztad lelkem álmait.

Örömben és bánatban egyaránt,
Mellettem álltál örangyal gyanánt;
Ha günyolt a világ, az emberek,
Csak védelmezni tudtál engemet . . .

Ki fényt hintettél rögös utamon,
Lelkem derüje, őrző angyalom:
Légy üdvözölve annyi év után,
Szép ifjuságom csöndes alkonyán.

Most is, — igaz gyöngy tengerfeneken, —
Neved varázsa itt még lelkemen,
S bár messze szálltak régi álmai:
— Téged örökké foglak áldani!

Sajó Sándor.

Berlicza Ferencz nagyprépost és sebenicoi cimz. püspök Ő Méltósága a F. M. K. E. alapitó tagjai sorába lépett. Adja az ég, hogy az érdemekben megőszült főpap, kinek fenkölt lelkéről a fennebbi tény ujabb tanuságot tesz, minél tovább lássa nemes tettének gyümölcseit is.

KÜLÖNFÉLÉK.

Stefánia trónörökösnő fogadtatásának módozatait Selmeczbányán egy bizottság állapitotta meg. A szt. antaliak Garam-Berenczéig mennek a királyi fenség elé, és pedig banderiummal, a selmeczbányaiak pedig Bélabányára a város határáig. A botanikus kert melletti u. n. bélabányai kapút szépen feldiszitik. A fogadtatás julius 4-én lesz.

Érettségi vizsgálat. Lapunk mult számában már röviden megemlékeztünk a turóczszt.-mártoni állami középkereskedelmi iskola érettségi vizsgálatáról, miután azonban ezen iskola szervezete a közönség körében még nem eléggé ismeretes, szükségesnek tartjuk ez alkalomból róla egyet-mást elmondani. A jelen évben volt az első érettségi vizsgálat, melyre négy növendék jelentkezett s ezek közül egy jeles, három jó eredménynyel tette le a vizsgálatot, mely eredményre teljes elismerésüknek adtak kifejezést a miniszteri biztosok s különösen Grum Ferencz oszt. tanácsos, a kereskedelmi minisztérium biztosa, hizelgő szavakban adott kifejezést megelégedésének. Az érettségi vizsgálat irásbeli és szóbeli volt. Az irásbeli vizsgálat áll egy-egy dolgozatnak a magyar nyelv- (ez évben »Turóczmegye ipari és kereskedelmi viszonyai«), a német nyelv-, a kereskedelmi számtan- és a könyvviteltanból való elkészitéséből. A szóbeli vizsgálaton a növendékek megvizsgáltatnak a magyar és német nyelvből, a kereskedelmi számtanból, a könyvviteltanból és levelezésből, árúismédből, kereskedelmi és váltójogból mint főtárgyakból, a történelem- és nemzetgazdaságtanból mint melléktárgyakból. Ez iskola egyetlen ezen szakban a Felvidéken s nagyon alkalmas arra, hogy e vidéken a művelt kereskedők számát növelje s ezzel a kereskedelmet előmozditsa.

Elismerés. Helmbuher Nándor ker. törvényszéki elnök a mult héten hosszabb vizsgálatot tevén a selmeczbányai kir. járásbiróságnál, az itt tapasztaltakról elismeréssel nyilatkozott. Az elnök megjelenését Cherven Andor telekkönyvvezető alkalmul használta fel nyugalmaztatását kérő folyamodványának benyujtására; az elnök azonban lebeszélte e szándékáról, elismeréssel adózva a általa évtizedeken át kifejtett ernyedetlen munkásság eredményén; minőt kevés hazai telekkönyvi hivatal képes felmutatni.

A Justh család leveltárát — mint halljuk — felajánlotta megőrzés végett a nemzeti muzeumnak, mely az érdekes levéltár megőrzését elfogadta s az átvétellel Mailáth Béla könyvtárost bizta meg.

Athleta verseny. A mult hó 27-én folyt le a selmeczi bányász és erdész akademia athleta Clubbjának nyári versenye a korcsolya téren. Az első számot a buzogány gyakorlat nyitotta meg, mely általános tetszés között folyt le s Tuzson János művezető méltán érdemelte ki a közönség tapsait és a jury bizottság elismerő nyilatkozatát. Ezután az akadály verseny következett, melynél Mikolas Vincze és Bükchel János egyidőben érkezvén be elsőnek, köztük ujabb verseny rendeztetett, mely előbbinek győzelmével végződött. A rúd-ugrásban Boór Károly nyerte el a babért társai ellenében, kik valamennyien méltó ellen felei voltak. Az iker versenyben Kovács Gy. és Gözsy lettek győztesek, a zsák futásnál, mely általanos derültséget keltett, Fruchtl Károly lett az első. A súly dobásnál Gasperó Henrik győzte le Mikolás Vinczét meglehetős nehéz küzdelem után. Végére hagytuk a fegszebb dijat, a Soltz Gyuláné szül. Heintz Emilia ő nagysága által ajándékozott pezsgős kosarat. Valóban szinre és nyelvre egyaránt kecsegtető volt a rózsa fuzérek közül kikandikáló 6 pezsgős üveg, melyet igen szép futással érdemelt ki a kitartó versenyben Schöncher Sándor játszva győzvén le verseny társait, a második dij: egy revolver Brukner Nándoré lett. Köszönet illeti Soltz Gyuláné ő nagyságán kivül Ráth Irma és Muszka Margit kisasszonyokat is azon értékes emléktárgyakért, melyekkel a jutalomdijak számát gyarapitották, nem különben a jury tagjait, kik szivességből működtek közre. Nagy kár, hogy a közönség nem érdeklődik kellőleg e szép és tanulságos verseny iránt és most is — daczára a pompás időnek — távollétével tündökölt. Köszönet azoknak, a kik megjelentek.

Skarpa Henrik lovag, a magyar államvasutak ruttkai állomásának főnöke, mint halljuk, hasonló minőségben Miskolczra helyeztetett át s ez uj állomását már a napokban elfoglalja.

Uj fürdő megnyitása. Selmeczbányán a klingertárnai tó fürdője julius 1-ével nyilik meg, amivel egy nagy hiányon lesz segitve, amennyiben a fürdeni vágyó közönség nem lesz kénytelen a távol eső fürdőket fekeresni. A vállalatnak nem czélja a pénzbeli haszon, miért is a fürdési dijat igen olcsóra szabta. Egy idény egy ára ugyanis 1 frt, s az egyszeri fürdés dija 5 kr.

A kutyák ellen rendszeres hajszát folytatnak napok óta a selmeczbányai peczérek, elfogva az utczán kóborló ebeket, legyenek azok bárczások, vagy nem. A rendőrség emez intézkedése nagyon is jogosult ebben az időben, midőn a veszett eb nem ritkaság. Ujabban azt az üdvös intézkedést léptette életbe a rendőrség, hogy a kutyapeczérek kocsival járnak s az elfogott ebeket abba dobják be, miáltal az állatvédelem nem lényegtelen nemét gyakorolta. Mert ha igaz az, hogy a patkány, egér a macskának csak egyszerű érintéséből is halállal végződő görcsöket kap, úgy feltehető az is, hogy abból a kutyából, mely egyszer a peczér zsákjába kerül, ki száll minden kutyavirtus arra a roppanásra, melyet a drót levételekor az áldozatnak át kell szenvednie.

A kis-selmeczi juniális. A kis-selmeczi tűzoltók juniálisa a mult vasárnap tartatott meg igen kedvező időjárás mellett. A szomszédos tűzoltó egyletek már délelőtt kivonultak az erdőbe s megkezdték a mulatságot, mely mind végig kedélyesen folyt le. A ruttkai tűzoltók zenekara, meg egy czigány banda felváltva húzták a talp alá valót. A főparancsnokok: Révay Gyula báró és Révay Simon báró délután érkeztek meg, kiket sorakozva és zenekarral fogadtak az összes tűzoltók. Erre aztán még, szélesebb körű lett a mulatság. Megkezdődött a tombola, hol minden sorsjegy nyert. Itt a jótékony czélra való tekintetből maga a báróné árusitotta a sorsjegyeket. Volt egy-egy bódéban török kávéház, fagylalt, Bosko-előadás, csárda s mindegyiknek meg volt a maga közönsége. A közönség egy része estefelé oszlani kezdett, de a másik rész még akkor is javában tánczolt.

A ruttkai állami elemi fiu- és leányiskola iránti érdeklődésének a helybeli közönség hovatovább több tanujelét adja. A folyó hó 19—22-én megtartott zárvizsgálatok mindegyikén úgy a gondnokságitagok, valamint a szülők is tömegesen jelentek meg; végig hallgatták a növendékek szabatosan elmondott feleleteit. Ez alkalommal a jelenvoltak meggyőződtek, hogy e majd harmadfélszáz igen kevés kivétellel nem magyar ajkú növendék nem csak magyar nyelvben, de az elemi iskola összes tantárgyaiban is alapos oktatást nyert. A tanév a mult hó 23-án fejeztetett be ünnepélyesen s ezen alkalomra a ruttkai társaskör 10 frtot, Keresztes Antal úr pedig 3 frtot adományozott. Ez összeg egy része forintokban, más része az azon beszerzett, arany, ezüst érmekben s szorgalmi jegyekben az adományozók kivánságához képest a magyar nyelvben legnagyobb elmenetelt tanusitók között osztatott ki. A szives adományozók ezen hazafias tette minden esetre elismerést érdemel.

Hamis forintosok kerültek e napokban a selmeczbányai rendőrség kezei közé. A gyártókat keresik.

A szucsányi önk. tűzoltó egylet junius hó 17-én tartotta közgyülését s ez alkalommal az egylet főparancsnokává Vladár Imre körjegyző választatott meg, kinek a közügyek terén eddig tanusitott tevékenysége biztositékul szolgál, hogy a már feloszlásnak indult egylet ismét fel fog virágozni.

Siegnarth Károly a Kárpát egyesület keleti kárpátosztályának elnöke e napokban Selmeczbányán időzött mint a Szitnya Osztály ünnepelt vendége. A jeles tourista adatokat gyüjtött egy nagyszabású művéhez, mely felföldünk nevezetesebb, megtekintésre érdemes vidékeit fogja ismertetni.

Vihnye fürdő vendégeinek száma e hó 17-én 115-öt tett.

Az orsz. m. kir. zene- és szinművészeti akademia szinészeti (drámai és operai) osztályainak következő 1888-89-iki tanfolyamára folyó évi szeptember hó 3, 4, 5. napjain lehet beiratkozni. A jelentkezőktől megkivánjuk, hogy vagy szüleik, esetleg gyámjaik kiséretében jelentkezzenek, vagy ezek irásbeli beleegyezését hozzák magukkal. Ifjakat 18, leányokat 15. éven alul, a szabályok értelmében, nem vehetünk fel. Ez életkor betöltését hiteles okirattal kell igazolni. A fölvendőktől annyi műveltségről és iskolai képzettségről való bizonyitványt kivánunk, mennyi ily koru művelt ifjaktól megvárható, de legkivált a magyar nyelvtan alapos ismeretét. A beiratkozó növendékek 1 frt, beiratási dijat tartoznak fizetni. A beiratást követő napokon, szeptember 10-én délelőtt operai-, délután drámai felvételi vizsgálatnak vettettnek alá, mely a drámánál szavalat- az operánál énekpróbából áll. A fölvételre alkalmasaknak talált jelentkezők 5 frt. felvételi dijat fizetnek. Az évi tandij ezen kivül a drámai osztályokban 30 frt. az operai osztályokban, a nagymélt.ságu vallás- és közoktatás miniszterium 20747/1888. számu rendelete alapján, 70 forint. Ennyit kivánunk egyelőre tájékoztatásul közölni. A felvételi szabályok teljes szövegét még a szünidők folyamán közzétesszük, de benn foglaltatnak azok évkönyvünk és alapszabályainkban is, melyeket kivánatra bárkinek szivesen megküld a titkári hivatal. A tudakozó levelekhez 5 kr. postabélyeg melléklendő. Budapesten, 1888. Junius hó 15-én.

Az igazgatóság.

Menyasszonyok s vőlegények tajékozására kik szép kelengyét szolid kivitelben, de mindamellett jutányos ár mellett a legujabb divatos izléssel óhajtanak maguknak, látogassák meg Ifj. Sir Nándor és Társa, Budapest, hatvani-utcza 22. szám alatt levő üzletét — hol a párisi, berlini és bécsi ujdonságok, alkalmi emlék praktikus tárgyak szépsége és olcsósága mindenki figyelmét leköti. Egy menyasszonyi kelengye 200 darabból álló 320 frt, mig egy 321 darabból álló a mely ugy a kivitel, valamint az áru finomsága folytán igen szép, 650 frt. Ha pedig valaki 1000 frt vagy 2000 frtot szánt kelengyére, akkor már egész 600 darabból állót is vehet; megjegyzendő minden kelengye monogramm himzéssel értendő. Csecsemő kelengye 50 frttól feljebb s férfi 55 frttól feljebb kapható. — Azok pedig kik mindennapi szükségleteik bevásárlása végett ugyan csak előnyösen óhajtanak vételt eszközölni a fentebb emlitett czégnél következő áruczikkekben nagy s divatos választékot találnak u. m.: vászon, csinvat, szepességi, asztalnemü, csecsemő, fiu, leánygyermek, férfi s női fehérnemü, szövett (Wirk) áru, nyári téli Jágerárú, férfidivat, zsebkendő különlegesség stb. árukat, továbbá divatos himzett csipke s szövött függönyök, ágy- és asztaltakarók, madracz, paplanok, valódi angol utazó Plaid, plüschpokrócz, vizhatlan felöltők, fürdő-froutier árukat. Kelengyék megrendeléséhez hajlandó a czég kivánatra saját költségén utazóit bárhova is a minta gyüjteményekkel együtt, vagy kelengye költségjegyzékeket s árjegyzék kivonatokat elküldeni. Fehérnemüek mértékután szintén megrendelhetők. Vendéglők s kórházak bevásárlásainál kedvezmény adatik. A szliacsi fürdő ben nyáron át a czégnek fióküzlete van.

IRODALOM.

Jókai legujabb regénye!! A lélekidomár!! Valjon nem elég-e csak ennyit mondanunk, hogy irodalmi rovatunkat ez egyszer a legnagyobb kivánesisággal olvassa el! Magunk is meg voltunk lepetve, midőn Révai testvérek, kik Jókai legujabb regényeinek füzetes kiadása által eléggé nem méltatható érdemekre tettek szert, — a »Három márványfej« befejezése után pár héttel már »A lélekidomár« első két füzetét küldik be nekünk, — annak a regénynek első füzeteit tehát, melyet hazánk legnagyobb két lapja magyar és német nyelven közölt egyszerre, melynek folytatásokban történt elolvasása után mindenki oly hatalmas emelkedését érezte a ragyogó fantáziáju és a soha nem pihenő tollának, milyent a hetvenes évek elején alkotott művei óta nem észleltünk. De már magában az eszme is mily remek! A regény hőse valami bűvös hatalommal, mely tekintetéből sugárzik ki, uralkodik mindenki és mindenek felett. Ember, ki előtt nincs titok, ki behatol a szivek rejtekébe, hogy onnan hozza ki a kezdő szálat, melynek segélyével kutatásaiban tovább haladhat. Az első füzetben az alkotmány helyreállitása után megkoronázott magyar király budai várpalotájába, az udvari estélyhez vezet el minket a szerző, leirásával csak ugy kápráztatva szemünket, mintha élő tanui lennénk annak a fénynek és pompának, mit csak a magyar király fejthet ki az ő magyarjai között. Itt, e fényes társaságban, melynek minden egyes tagja egy-egy oszlop azon a nagy épületen, melyre most, az ősi erényben bizva, ujból támadó reménynyel tekintünk, — itt, e nagyuri gyülekezetben, a hol azonban már az ész is képesit, nemcsak a rang és születés, — a millió gyertyaláng viszfényében tükröződő termek számüzött, de most ujra megbékélt vendégei sorában találjuk a lélekidomárt is, a lélekbüvölőt, kinek igénytelen megjelenése nem árulja ugyan el az ész királyát, de a kinek hatalmas mondásait ellesve megtudjuk, hogy ő jár a leghelyesebb utakon. — És az iránytól, melyet kijelölt, nem tereltetett el, — mi majd kisérjük őt füzetről-füzetre a koszorús iró kalauzolása mellett. A vezető kéz biztositja a páratlan élvezetet, melynek részesei leszünk. Akik Jókai műveinek füzetes kiadásából ismerték meg legujabb alkotásait, egytől-egyig járatni fogják a »lélekidomár«-t is, — a kik pedig nem tudják, hogy Révai testvéreknél 20 kros füzetekben szerezhetik meg ezt a nagy regényt is, most e sorok utján értesülnek róla és meg vagyunk róla győződve, hogy e hatalmas mű kevés magyar házból fog hiányzani. — Egyes füzetek küldése, vagy az egész munkára való előfizetés czéljából legczélszerűbb egyenesen Révai testvérek kiadóhivatalába fordulni. (Budapesten, IV. Váczi utcza 11.)

A ló és annak tenyésztése. E czim alatt közelebb Koczányi és Vitez kassai könyvkereskedők kiadásában egy a gazdasági és állattenyésztési szakirodalom terén kiválóan fontos mű fog megjelenni, melyet Kovácsy Béla és Monostori Károly tanárok irtak. A körülbelül negyven, nagy nyolczadrétu ivre terjedő s csinosan kiállitott munka több mint 300 ábrával s Magyarország lótenyésztési térképével lesz ellátva. Megjelenik 12—14 füzetben folyó év augusztus hó végétől kezdve, körülbelül 2—3 heti időközökben, s a jövő év közepén lesz teljes. Tartalma: I. Természetrajzi adatok. A ló eredete és története. — II. Külemtan. — III. A ló fajtái és tenyésztése az egyes országokban. — IV. Általanos és különleges tenyésztéstan. — V. A lóistallo és annak berendezése. — VI. A ló takarmányozása. — VII. A ló ápolása és patkolása. — VIII. A szerszámok. — IX. A ló betanitása, lovaglása, hajtása és rossz szokásai. — X. Ló eladás és ló vásárlás. A teljes mű előfizetési ára előlegesen fizetve 6 frt, egyes füzetekben füzetje 50 kr. A bolti ár magasabb leend.

Közönség köréből.

Fogadják azon t. barataim és ismerőseim, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen el nem búcsúzhattam, ez úton szives üdvözletemet s kérem, tartsanak meg továbbra is szives jó akaratukban.

Turócz-Szt.-Mártonban. 1888. junius 30.

Gál Albert.

Felelős szerkesztő: **Nagy István.**
Főmunkatárs: **Vörös Ferencz.**

1513. sz.

Arverési hirdetmény.

A selmeczi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint selmeczi kir. járásbiróság területén lévő Balovicz Mártonnak a belujai 29 sz. tljk. A † 2—7, 9—14 sor szám alatt foglalt fekvőségekből egy hatod részére — 30 számú rljk. A I 2. 4—7, 9—15, 18—25. 27—30 sor számú fekvőségekből, egy negyed részére úgy a mint ezek f. é. május hó 9-én 1211 szám alatt kiadott árverési hirdetmény a becsáraknak kitétele mellett kitüntetve vannak, Balovicz János és végrehajtást szenvedő Balovicz Mártonnak a belujai 29 és 30 számú tlkvekben az A I 1 sor, 16—17 sor szám alatt foglalt 6 számmal jelzett ház és tartozékainak az 1881. évi 60 t. cz. 156. § alkalmazása mellett 320 ftt adó szerinti becsárban az idb. Balovicz Márton és Salaguda Mária javára biztositott ellátásból álló szolgalmi jognak fentartásával Hromko János végrehajtatónak 400 frt tőke és járulékainak kielégitése végett az 1888. év **julius 25-én** reggeli 8 órára belulai községi biró házánál végrehajtási árverés tüzetett ki azzal, hogy a kerdéses fekvőségek adó szerinti becsáron alúl is eladatnt fognak az utóajánlatnak fentartása mellett.

Az erre vonatkozó árverési feltételek ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és belujai községi biró házánál megtekinthetők.

Selmeczen 1888 évi junius 22-én.

Heyder, kir. jbiró.

4503 szám / 1888

Árlejtés.

A rózsahegyi kir. ügyészségi központi, valamint a liptó szent-miklósi, alsókubini, liptóújvári, trsztenai és námesztói kir. járásbirósági fogházakban letartóztatott elitélték, valamint vizsgálati foglyok 1889. évre szóló élelmezésének biztositása iránt, a zárt irásbeli ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árlejtés ezennel kiiratik és megtartására alúlirott kir ügyész hivatali irodájában folyó évi **julius hó 13-án** d. e. 10 órája tüzetik ki.

Ennélfogva a vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy 600 frt. bánat készpénzzel, vagy törvényes árfolyammal biró magyar állami kötvényekkel ellátott és szabályszerüen kiállitott irásbeli ajánlataikat alábbi kellékekkel ellátva az árlejtésre kitüzött óráig alólirott kir. ügyésznek nyujtsák be.

Az elkésve benyujtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Figyelmeztetnek egyúttal a vállalkozni szándékozók arra is, hogy az élelmezés három (3) évre is kiadható lévén, a benyujtandó zárt ajánlataikba az egy évre szóló árakat a három (3) évre szóló áraktól külön-külön tüntessék ki. A magyar nyelvben szerkesztendő ajánlatokhoz, melyek boritékára e felirás használandó: »ajánlat a rózsahegyi kir. ügyészségi, liptó-szent-miklósi, alsókubini, liptó-ujvári, trsztenai és námesztói rabélelmezés iránt« vállalkozónak egyszersmind az illetőnek illetékes hatósága által kiállitott előleleti s vagyoni bizonyitványa is melléklendő.

Az árlejtési feltételek a rózsahegyi kir. ügyésznél, hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az árlejtésben részt venni óhajtóknak tájékozásul szolgáljon, hogy a vállalkozó részére járó összeg a rabtartási átalány kezelője által, az igazságügy miniszteri számvevőség helyesbitése jogának fentartása mellett, szabályszerüen bélyegzett nyugtára havonként utólagosan ki fog fizettetni, s hogy az esetben, ha a vállalkozó elvállalt kötelességét pontosan nem teljesitené, a kir. ügyésznek joga leend a szerződést azonnal megszüntetni, és a vállalkozó kárára és költségére akár uj árlejtéssel, akár pedig magánalku alapján, az élelmezést másnak átadni.

Rózsahegyen, 1888. évi junius hó 18-án.

Bobrovniczky László.
kir ügyész

2—3

2334. sz. / 1888 tlk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turócz-szent-mártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Sorlo Andrásnak Chmurny János elleni végrehajtási ügyében Szklabinya-Váralja községben fekvő:

a) a Szklabinya-váraljai 53. sz. tjkvben † 1—5 sor sz. a foglalt Chmurni született Dropka Anna, kk. Chmurni Anna, kk. Chmurni Máté, Zuzanna, János és András nevére irt ingatlanságra 70 frtban.

b) a Szklabinya váraljai 57. számu tjkvben † 1 sor sz. a. foglalt s' Chmurni (haliena) Pál, kiskorú Chmurni Anna és Máté, valamint Chmurni Zuzanna, János és András nevére irt felülépitmény es talaj haszonélvezetére 320 frtban,

c) a Szklabinya váraljai 101. számu tjkvben † 1—5 sor sz. a. foglalt Chmurny Pál, kiskorú Chmurny Anna és Máté valamint Chmurny Zuzanna, János és András nevére irt ingatlanokra 14 frtban és

d) a Szklabinya váraljai 113 számu tjkvben † 1—6 sor sz. a. foglalt s kiskorú Chmurny Anna és Máté valamiut Chmurny Zuzanna, János és András nevére irt ingatlanokra 25 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1888 évi **Szeptember hó 10-ik** napján d. e. 10 órakor Szklabinya váralja községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10 **százalékát** készpénzben, **vagy** óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek a biróságnál **lett** előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Turócz-Szt.-Mártonban 1888. junius hó 5-én.

Fekete,
kir. jbiró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turócz-szt.-mártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pollacsek Leontinnak, Prazsjak Pál elleni végrehajtási ügyében Klicsin községében fekvő s a klicsini 10 sz. tjvben I 1—36 és 38—43 sor szám a. foglalt ingatlanokból Prazsják Pál-B. 1/1. tétel alatt egy negyed részben megilletö jutalékra 718 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1888. évi **julius hó 23-ik** napján d. e. 10 órakor Klicsin községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a biróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

K. m. f.

Fekete,
kir. jbiró.

---

169. szám / v. k. 1888

Árverési hirdetmény.

Steigenberger és Hertzka és társai javára Schlenger Adolf és Mina ellen 406 frt 98 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében lefoglalt és 1776 frt 85 krra becsült szobabutor, boltiáruk, gabona, gazdasági szerek és marha állományból álló ingók nyilvános árverés utján Bobrón a végrehajtottnál 1888 **julius 17-en** d. e. 9 órakor a legtöbb igérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alól is eladatni fognak.

Námesztón, 1888 junius 25.

Blay Lajos,
jbir. végrehajtó.

1455 szám / tlkvi 1887

Arverési hirdetményi kivonat.

A turócz-szt.-mártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Steigert Tivadar és Pozseszky Józsefnek — Hanzely József elleni végrehajtási ügyében Polerieka községben a poleriékai 7. sz. tjkvben I 1—34 és † 1 sor sz. a. foglalt ingatlanságból Hanzély Józsefet B. 3. tétel alatt egy fél részben megilletö jutalékra 387 frt 20 krnyi kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1888 évi **julius hó 25-ik** napján délelött 10 órakor Polerieka községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becs iletve kikiáltási árának 10%-kát vagyis 18 frt 60 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a biróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Tsztmártonban, 1888. évi április hó 14-én.

Fekete,
kir. jbiró.

---

998 sz. / tlkv 1888

Arverési hirdetményi kivonat.

A turócz-szent-mártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dobraniczky J. és Konstadt — Volko sz. Pasztorcsik Maria mint kk. Volko György törv. és term gyámanyja elleni végrehajtási ügyében Lazán községében fekvő a lazáni 33 sztjkvben A I a. felvett 39—49 sor 34 és 39 házsz. ügy † 3—8 sor sz. ingatlanokból kk. Volko Györgyüt illető 1/4-öd részére s az ingatlanok kiegészitő részét képező és a lazáni 124 sztjkben A † 1 sorsz. 306 hr. sz. közlegelőből és a lazáni 125 sztjkben A † 1 sor sz. a felvett (391. 399) hrsz. közerdőből B 40 és 40 szerint végrehajtást szenvedőt illető jutalékára együttes 460 frtban megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1888. évi **julius hó 26-ik** napján d e. 10 órakor Lazán községben a község házánal megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a biróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság. Turócz-Szt.-Mártonban 1888, márceiushó 22-én.

Fekete,
kir. jbiró

---

241 szám / 1888

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a liptószt miklósi kir. járásbiróság 3161/1887 számu végzése által Hurtay Zsuzsanna végrehajtó javára Csupka Marton, Valent János és Zavodny Mihály ellen 95 frt tőke, és ennek járulékai erejéig elrendelt kielegitési végrehajtás alkalmával 1887 évi Deczember hó 12-én biróilag lefoglalt és 547 frtra becsült IIr. végrehajtás szenvedettnél 2 ló, 1 szecskavágógép, 1 gazdasági szekér, 1 disznó, 2 malacz. IIIr. végrehajtás szenvedettnél 2 ló, 1 gazdasági szekér, 2 disznóból álló ingóságoknak nyilvános árverés utján leendő eladatása elrendel. tetvén. ennek a helyszinén vagyis Plostinban alperesek házánál leendő eszközlésére 1888. év **julius hó 7-ik** napjának délelött 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alúl is eladatni fognak.

Mindazok, kik az elsőbbségi jogokat vélnek érvényesithetni, kereseteiket vagy szóbeli bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Liptsztmiklóson, 1888. évi junius hó 25. napján.

Gyurkovics Márton,
kir. bir. végrehajtó.

A legjobb pótkávé

az egész monárkiában **Szalády fele pótkáva**. Két rész ázsiai pótkávéhoz **egy rész** Szalády kavét kell befözni s a legzamatosabb kávét nyerjük. Hozzá kevesebb czukoranyag szükségeltetik s előnye, hogy az ázsiai kávét ártalmatlanni teszi.

A „HUNGÁRIA KÁVÉ"

rendes eledelül használva a gyomrot és a vért tisztitja s az emésztést nagyon elősegiti. **Biztos segélyt nyujt:** gyomor és bélhurut, fejgörcs, vérszegénység, álmatlanság és idegbajok ellen. Kapható a föltaláló:

SZALÁDY ANTALNÁL,

Budapest, Andrássy ut 86.

Turócz-Szt.-Mártonban: SOLTÉSZ LAJOS kereskedésében és a fogyasztási egyletben.

1—6

LIPPMANN
KARLSBADI
PEZSGŐ-PORA

a gyomorbajban és altesti bántalmakban szenvedők menedéke.

Szabályozzák az emésztést, előmozditják az anyagcserét és minden eddig ismert vértisztitó szert felülmulnak hatásuk közvetlensége által.

Kapható mindenütt a gyógyszertárakban. Nagyban a gyógyfüszer- és ásványviz üzletekben.

Csak akkor valódi, ha minden adag Lippmann védjegyét viseli.

Központi székhely: **Lippmann gyógyszerára Karlsbad.**

Kapható Selmeczbányán, ugyanint az Alsó-Kubini Felkai, Beszterczebányai, Vág-Ujhelyi, Thurdossini és Trencsényi gyógyszertárakban

„Máriaczelli gyomorcsöppek."

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rossz illatu lehelet, felfuvodás, savanyu felböfenés, kólika, gyomorhurut, gyomoreges, homok- és darakepödés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, szekszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr., kettős palacik 60 kr.**

Központi székhely: **Brady Károly** gyógyszerész **által Kremsierben** (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óva! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. **A valódiság jeléül** minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell gongyölve lennie és a minden üveghez mellekelt **használati utasitason** meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott. 8U

Valódi minőségben kapható: **Csacza** Bentsáth F., **Nagy-Tapolcsány** Csippek Ján., **Beszterczebányán** Göllner Frigy., **Privigyen** Kohut G., **Ruttkán** Friedmann Mór., **Selmeczbányán** Sztankay F., **Vág-Beszterczén** Bossányi Ant. és Bossányi A. gyógyszertárában 34—52

Tiz forint napi mellékkereset,

tőke és koczkáztatás (risico) nélkül sorsjegyek részletfizetés melletti eladása által az 1883. XXXI-ik törvényczikk 15—25 értelmében.

Ajánlatokat elfogad a

fővárosi váltóüzlet társaság

ADLER és társa. Budapesten.

ÚJ!

Szabadalmazott szeges gőzcséplőgép

3½ és 4 lóerejü

fa-, szén- vagy szalmafutésü gőzmozgonyok számára,

10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve, teljesen tisztán elcséplve és osztályozva,

sokkal csekelyebb szükseglet hajtető és fütőanyagban,

tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség,

könnyebb szállitás mint a verőlécezes gépeknél.

Árjegyzékek kivánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállitja

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazdasági géppgyára

Budapest,

külső váczi-út 7. szám.

13

Ügyvédek!! Jegyzők!! figyelmébe.

Alulirott nyomdában 100 drb magyar adás vevési szerződés 1 frt 50 krért; 100 ív (200 drb) magyar kötelezvény 1 frt 40 krért kapható. — Postaköny egy ív (8 oldal) 3 kr.

Megrendelési czim:

Magyar nyomda, Turócz-Szt.-Mártonban.

Nyomatja és kiadja a turócz-szent-mártoni magyar nyomda.